THE DAILY HEBREW JOUR[NAL]
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., Ltd.
251 - 253 Queen Street West   Telephone Adelaide 3907
Subscription Rates $6 Per Year, $3.50 Six Months
Single Copy —3 cents.
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ontario
Janury 22nd 1913

העברי פאַרד'ס אנפאַל

ווען אין העברי פאַרד'ס צייטונג „דירבארן אינדעפּענדענט" האָבען זיך אָנגעהויבען צו דרוקען די טרויעריג - באַריהמטע אַרטיקלען וועגען דער אידישער געפאַהר, האָבען מאַנכע פון פאַרד'ס פאַרטיידיגער עס געזוכט אויסצוטייטשען, אַז דאָס האָט גאָר ניט צו טון מיט פאַרד'ס באַציהונגען צו אידען. ווי אַזוי, האָבען יענע גע'טענה'ט, קען מען באַ...

...מענשען וועלכע לעזען שוין פאַר איהם, און דער ענטפער כאַ...
...קאָמפּראָמיזירט גאַנץ גוט פאַרד'ן.

פאַראַן אַלערליי סאָרטען אַנטיסעמיטיזם, און עס איז קיין צווייפעל ניט, אַז העברי פאַרד געהערט ניט צו די קליגערע פון זיי. נאָר צו די ...טערע, ווייל צו באַשולדיגען די אידען אין די איר[ל]ענדישע אונרוהען דאַרף מען זיין מעהר ווי נאַריש.

קיין רעליגיע אין די פאָלקס-שולען

קיין רעליגיע אין די פאָלקס - שולען — דאָס מוז זיין די לאָזונג פון ...ערע אידען אין טאָראָנטאָ, אָהן שום אונטערשיעד פון קלאַס, גרופּע אָדער פּאַרטיי אָנגעהעריגקייט.

אָפיציעל ווערט אין אונזערע שטאָדטישע פאָלקס - שולען קיין רעליגיע ניט געלערנט, אָבוואָהל די אַטמאָספערע דאָרטען איז דורכאויס א קריסטליכע. עס ווערט דאָרטען ניט געלערנט ניט נור צוליעב דעם, וואָס מאַנכע פון די פאָלקס - שולען ווערען באַזוכט פון געגנוג אידישע קינדער, נאָר אויך ווייל די פאַרשיעדענע קריסטליכע סעקטעס געגען ניט איינשטימען אויף אַן אַלגעמיינער פּראָגראַם פון רעליגיעזע למודים. דאָס איז פיעלייכט די וויכטיגסטע אורזאַכע, וואָרום אונזערע „פּאַבליק סקוהלס" זענען נאָמינעל פריי פון רעליגיעזען אונטערריכט.

אָבער אונטער'ן איינפלוס פון דעם „גערי סיסטעם" אין די פאַראייניגטע שטאַאַטען הייבט זיך דאָ אויך אָן אַן ענליכע באַוועגונג, ניט אין נאָמען די זעלבע, אָבער מיט דער אייגענער טענדענץ.

עס זענען שוין אַרויסגעזאָגט געוואָרען א רייהע מיינונגען פון די ...מאַנען, וועלכע זענען נאָהענט צו די שולען, פון וועלכע די וויכטיגסטע זענען, אַז עס זאָלען געמאַכט ווערען אַראַנזשמענטס, אַז געוויסע שטונדען וועכענטליך זאָלען קענען אָפּגעגעבען ווערען פאַר רעליגיעזען אונטערריכט. דערווייל זענען עס נאָך אפילו נאָר מיינונגען, אָבער א שטעלונג דעם מוז גענומען ווערען. און א אידישע שטעלונג קען נאָר זיין איינע — קיין רעליגיע אין די פאָלקס-שולען.

די פאַראייניגונג מיט „די ווייסע קאָלנער"

אין די אַרבייטער - רייהען פון ענגלאַנד איז עס באַקאַנט אַלס „די ...סע קאָלער" באַוועגונג, אָבער אין דעם ליעגט א גרויסע פּאָליטישע ...

...ניט נור שליסען זיך יעצט אָן א גאַנצע רייהע פון ענגלישע אינטע... ...אין פּראָפעסיאָנאַלען אין דער אַרבייטער באַוועגונג, נאָר ווי עס ... געמעלדעט, וועלען אין די קומענדע וואַהלען קאַנדידירען אויף'ן ... פון דער אַרבייטער פּאַרטיי אַזעלכע באַריהמטהייטען ווי בערנאַרד ... ה. וועלס, סידני וועב, און א רייהע אַנדערע געלעהרטע און באַ...טע טוער, וועלכע זענען געשטאַנען ווייט פון דער אַרבייטער באַ...

די פּוילישע אידען און דער פּוילישער קריעג געגען סאָוויעטען רוסלאַנד

פון פ. האַלפּערין.

די פּוילישע אידען שטיצען פּוילען אין איהר קריעג געגען סאָוויעטען רוסלאַנד. דאָס איז קלאָהר, עס זיינען אָהן ספק דאָ אין פּוילען אויך באָלשעוויסטיש געזאָנענע אידען וועלכע זיינען מיט לייב און לעבען געגען דער פּוילישער אָקופּאַנטורע, אָבער, זיי זיינען אַן אומבאַדייטענדע מינאָריטעט און די איצטיגע רעאַקציע האָט זיי פאַרטריבען ...

...דיסטריבוישאַן קאָמיטע האָבען איצט פאַר עפענטליכט זאָגען זיי:

„די רוסישע ציוניסטען האָבען, נאָך דער באָלשעוויסטישער איבערקעהרעניש, אַרויסגעגעבען א פּראָקלאַמאַציע צו די אידען פון רוסלאַנד, אַז זיי זאָלען זיך שטעלען געגען דער סאָוויעט רעגירונג, און די רעוואָלוציע איז נאָך ביז איצט אָפיציעל ניט צוריקגערופען געוואָרען".

אַנטי באָלשעוויסטיש און געגען דער רעגירונג" — ווערט געזאָגט אין דעמזעלבען באַריכט.

צו וועלען יד פּוילישע אידען פרייוויליג העלפען די פאַרהאַסטע פּאָליאַקען אין זייער קאַמף געגען דעם איינציגען אמת אויפריכטיגען פריינד פון די אידען? זיכער איז גאָר לעכערליך צו ...

...נען רוסלאַנד זיינען קיין פּאָגראָמען ניט אַרגעקומען, איין גאָט ווייסט אַז די באָלשעוויקעס זיינען שטאַרק פּראָוואָצירט געוואָרען צו ווערען אידען פיינדליך, אין עס באַריכט וואָס העברי פישער און מאַקס זין, די פאָרשטעהער פון דער דזשאָינט ...

...רעגירונג. „די שטיצע פון ביליאָנען רובעלס און אומענדליכע הומאַניטאַרע הילף וואָס די אידישע פּאָגראָם קרבנות האָבען געקראָגען פון דער סאָוויעט רעגירונג איז געגעבען געוואָרען ניט קוקענדיג אויף דעם וואָס די אידישע מאַסע איז ...

מיר זאָלען זיין באַהערשט מיט שנאה און נקמה געפיהלען, אָבער „מען וואָלט זיך ניט געדאַרפט לאָזען צו ווייט פאַרפיהרען פון די דאָזיגע פאַרבלענדענדע געפיהלען".

פאַרוואָס? ווייל די אידישע לאַגע ...

...די סאָציאַלע רעוואָלוציע אין רוסלאַנד האָט אַרויסגעבראַכט ניט איין מערקווירדיגען פענאָמען, אָבער, עס שיינט אַז די האַלטונג פון די פּוילישע אידען צו דעם פּויליש-רוסישען קריעג, איבערטרעפט אַלעס, און לעהרענט אונז זעהר פיעל וועגען די זאָגענאַנטע „כל ישראל אינטערעסען".

די אַלוועלטליכע פּועלי ציון קאָנפערענץ אין וויען

דריטע זיצונג.

די דריטע זיצונג אונטער'ן פאָרזיץ פון ישראל וועשער (באַקאַנט אונטער'ן פּסעוודאָנים ישראל) האָט זיך אָנגעהויבען מיט דער דעבאַטע איבער'ן באַריכט פון דעם פאַרבאַנדס - ביוראָ. אין דער דעבאַטע באַטייליגען זיך אַלע שאַטירונגען:

די רעכטע — מייסטענס אַמעריקאַנער, ענגלענדער און ארץ ישראל — מאַכען דעם פאַרבאַנדס - ביוראָ שווערע פאָרוואורפען פאַר איהר אונקאָנסעקווענץ און שוואַכער האַנד. זיי אַטאַקירען שטאַרק דאָס פאַרבאַנדס - ביוראָ פאַרוואָס עס האָט זיך אָפּגעזאָגט פון באַטייליגונג אין די ציוניסטישע קאָנפערענצען, פון שטיצען דעם לעגיאָן און פון אָנפיהרען א גרויסציגיגע אַקציאָן פאַר און אין ארץ ישראל. די קריטיק פון די רעכטע באַציהט זיך בלויז אויף דער טאַקטיק פון פ"ב זייט דער שטאָקהאָלמער קאָנפערענץ. פון די אַמעריקאַנער רעדט מאיר בראָון, וועלכער זאָגט, אַז ציוניזם איז היינט ניט מעהר קיין שפּילעריי נור אידישע רעאַל פּאָליטיק אין ארץ ישראל און דאַרום האָט דאָס פאַרבאַנדס - ביוראָ באַדאַרפט ...מען שטאַרק געאיינינט קיין לאָנדאָן צו די ציוניסטישע באַראַטונגען און דורכזעצען די פּועלי ציוניסטישע פאָדערונגען ...

אין רוסלאַנד איז זעהר טרויעריג. די אידען געהערען צו דעם מיטעל קלאַס און דער סאָציאַליזם צושטערט זייער עקאָנאָמישען באַזיס" ציטירט הער יאַצקאַן דעם אידישען באָלשעוויק קאָמענער ראָזענפעלד. „מה וואָס זשע קען אַלזאָ ערוואַרטען דאָס פּוילישע אידענטום, ווען פּוילען זאָל איינגענומען ווערען פון די באָלשעוויקעס, אויב ניט דעמזעלבען גורל?"

ה' יאַצקאַן ווייסט אַז די באָלשעוויקעס ...

...אַנדערע זאָלען זיין אַזוי טאָלעראַנט ווי אחדות העבודה. כדי מיט אונז צו דיסקוטירען אין דער שפּראַכענפראַגע — רופט אויס דר רעדנער — מוזט איהר כריהער באַווייזען, אַז איהר האָט אין דעם ענין ריינע הענד.

מאַרים מייער (ענגלאַנד) פאַרלאַנגט אַלס יונגער פּועלי ציוניסט א (פאַרזעצונג אויף פיידשו 3)

Ford

פאָרד קופּאָן

באַזוכט די פאָרד קאַר אויסשטעלונג ביים עקסהיבישאָן. ווען איהר וועט האָבען אויסגעקליבען אַזאַ קאַר וואָס איז פּאַסיג פאַר אייך דאַן מאַכט א X (אַזאַ צייכען) נעגען דעם מאָדעל אין דעם קופּאָן וואָס איז פאַרהאַנגען אונטען און שיקט דאָס אונז צו היינט.

מיר פאַרזיכערען אייך צו דעליווערען פּינקטליך און פאַרזיכטיג און גאַראַנטירען אויפצופּאַסען אויף אייער קאַר און אייך אויסלערנען ווי אַזוי צו טרייבען די קאַר.

ספּעציעלע מאָנאַטליכע אויסצאָהלונגען ווערען אַראַנזשירט קאָנפידענשעל.

TORONTO MOTOR CAR CO. Limited
Canadian Largest Ford Retail Dealers
52-56 Jarvis St.

SEDAN ☐ COUPE ☐ TOURING ☐
ROADSTER ☐ TRUCK ☐

I am interested in the Car marked X Please mail me, withont obligation on my part full iuformation

Name ....
Address ....

באַגעגענישען

פון זקן גדול.

אָט איז א שעהנע מעשה'לע פון ווי "באַגעגענישען", און דערצעהלט האָט זיך מנחם מענדיל אוסישקין.

פאַר אַכט יאָהרען — זאָגט ער — זאָהר איך מיר איינמאָל אין אייזענבאַהן פון ירושלים נאָך יפו. די הימלען זיינען געווען פאַרוועלקט, צו - וויילען האָט גערעגענט. איך זיץ מיר אַליין אין וואַגאָן און בליק אַרויס דורך'ן פענסטער אויף די פעלדער און גערטנער. ...

...ערע מיינונגען זיינען באַקאַנט. אַלע אונז פעסט, אַזוי באַשטימט. אין די מיידעל רעדט מיט באַגייסטערונג, אין לויטע זאַצען ווי "ווי אַזוי דאַרף עס זיין", אַזוי "וועט עס זיין", "אַזוי וועלען מיר עס איינפיהרען" א. ד. ג.

— פון וואַנען קומט איהר? — פרעג איך.

זי קומט פון רוסלאַנד. איז א טאָכטער פון רייכע עלטערען. ...

היילוד איז זי אַן אמת'ע אידישע טאָכטער, א צנועה, פון פאַריגען דור. זי רעדט העברעאיש, וואָס קלינגט מעהר ווי תנ"ך העברעאיש, רעדט ניט פיעל אָבער מיט ישוב הדעת און מיט ענוות. אַרבייט און לערנען איז דער גאַנצער אינהאַלט פון איהר לעבען. זי האָט באַזוכט דאָס לאַנד, די קאָלאָניעס, האָט געזאַמעלט פיעל מאַטעריאַל פון פּלאַנצען. און האָט אויך באַזוכט די שטעט פון לאַנד.

— און וואָס דיינקט איהר פון לאַנד? — פרעג איך איהר.

— וואונדערשעהן! אַזוי פיעל צו לערנען!

— אָבער ווי געפעהלען אייך די לייט, די אַרבייטער, די אָרדנונג? ...